

mammadaba

Dzīvo Latvijas valsts mežos

Ezeru vīlinājums

“Latvijas valsts meži” un mammadaba gaida tevi ciemos!

"Latvijas valsts meži" jau brīdināja:

NEMĒSLO MEŽĀ!
PAR CŪKU PĀRVĒRTĪSIES!

Aizej pie ezera

*"..Uz manu ezeru tad nāc, ak nāc,
ja gribi savu krūzi pilnu smelt.
Uz manu ezeru tad nāc, ak nāc,
ja laiskumā tu vēlies pasēdēt.."*

Rabindranats Tagore

Jā, pie ezera var iet vienmēr un allaž kaut ko iegūt. Veroties zilajā ūdenstālē ar ūdensvāļēm un spārēm, domas aizkļūst tālāk, nekā ikdienā ierasts, tās kļūst brīvākas un gaišākas, jo ezera spogulī atmirdz arī mūsu ceļības, sapņi un fantāzijas.

Ezeri ir kā mūsu zemes acis. Citi mirdz atklāti un spoži zili, citi viz noslēpumaini zaļgani, vēl citi vilina ar viltīgi brūnganu krāsu. Tik daudz mums ir ezeru, bet neatradīsiet divus līdzīgus. Katram ir savs raksturs, skaistums un tik neatkārtojama pievilcība, ka šķiet – tieši ezeri mums māca mīlēt savu zemi. Māca mīlēt, ne tikai ņemot no dabas, bet arī dodot, rūpējoties un vajadzības gadījumā arī palīdzot.

Šajā Mammadaba žurnālā aprakstītie ezeri ir "Latvijas valsts mežu" lutināti. Ezeriem tikušas mūsu rūpes un gādība. Esam sakopuši krastus, papildinājuši zivju krājumus, palīdzējuši ezeram un zivīm, kad ledus vāks kļuvis par biezu.

Un ezeri nav palikuši parādā, viņi mums piedāvā savas bagātības un iespēju atjaunot spēkus bezgala daudzos veidos. Ezeri piedāvā papildināt adrenalīna krājumus, mēģinot tikt pie sava mūža lielākās zivs, svelmainā vasaras dienā veldzēties ezera ūdeņos vai gluži vienkārši vērot saulrietu un klausīties ezera dziesmā. Galvenais – aiziet pie ezera.

Pie teiksmotā Zebrus ezera
2. lpp.

Spāre pie Gulbju ezera
6. lpp.

Ielūkoties Bezdibenī
10. lpp.

Salas ezera krastā
14. lpp.

Pie teiksmotā Zebrus ezera

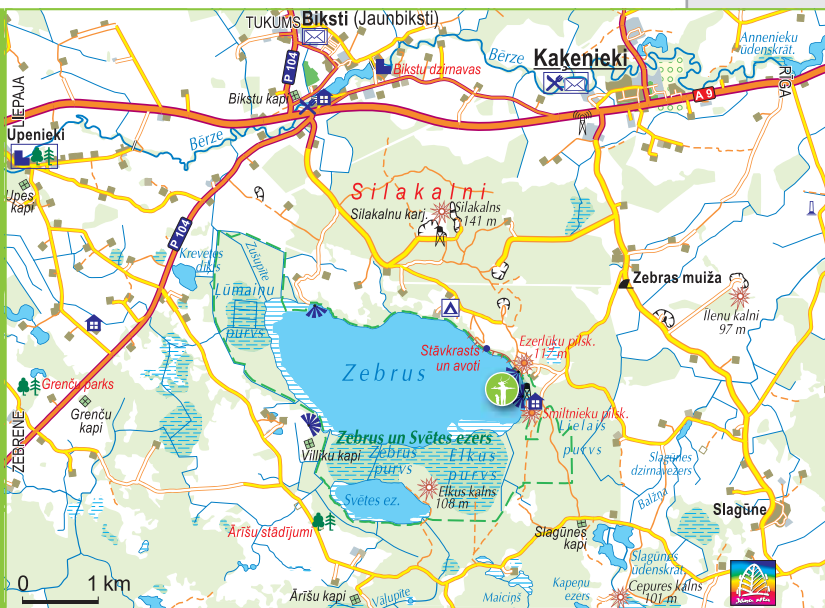
Atrašanās vieta

Bikstu pagasts,
Dobeles novads
Rīga – 80 km
Dobele – 22 km

Zebrus ezers

Platība – 412 ha,
vidējais dziļums 1,5 – 2 m

Pastāvīgie iemītnieki:

ūdenī: zandarts, asaris, plaudis, plicis, līnis, zutis, līdaka, rudulis, sudrabkarūsa, rauda u. c. zivis, kopā apmēram 15 sugu, *godā pilsonis* – 9 kg smags zandarts;

gaisā: kajaks, sējas zoss, ziemeļu un mazais gulbis, dzeņveidīgie putni u. c., vairākas sikspārņu sugas (dīķa naktssikspārnis, ūdeņu naktssikspārnis, Natūza sikspārnis, rūsganais naktssikspārnis, ziemeļu sikspārnis);

krastā: pļavu silpurene, naktsvijole, vīru dzegužpuķe, stāvlapu dzegužpirstīte u. c. citur reti sastopami augi, īpaši no orhideju dzimtas.

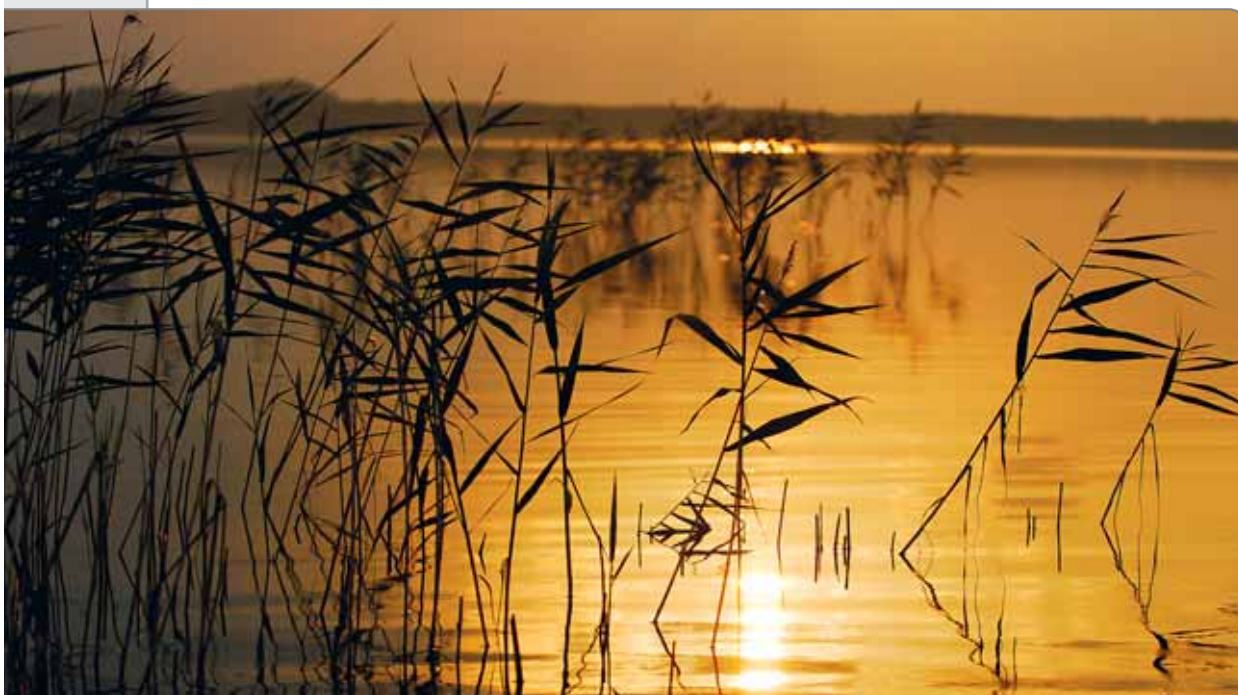

Kā radies Zebrus ezers?

Teika vēsta, ka senos laikos Zebrus ezers laudies pa padebešiem. Beidzot tur augšā parādījies vīrs baltā zirgā, saukdam: “Uzminiet, kā šo ezeru sauc!” Minējuši visi cilvēki, tomēr īsto vārdu neviens nav varējis uzminēt. Te piepeši kāds zēns iesaucies: “Zebrus ezers!” Tūlīņ ezers nolaidies no mākoņiem tajā vietā, kur tas stāv vēl šo baltu dienu.

Zebrus ezera laivu bāze, tālrunis 29252368

Zebrus kaimiņi

Zebrus ezeram ir laimējies visādā ziņā. Dzimis skaistā vietā, tā krastos atklāta viena no senākajām apdzīvotajām vietām Zemgalē. Kaimiņi arī skaisti un slaveni. No Svētes ezera Zebru šķir tikai puskilometru platais Svētes purvs. Iespējams, ka abi ezeri reiz bijuši vienoti, pāri gājis plienakmeņiem izlikts sēklis, pa kuru priesteri briesmu brīžos no senās latviešu kulta vietas Elku kalnā steigušies meklēt patvērumu augstajā un labi aizsargātajā Ezerlūķu pilskalnā, kur senos laikos pacēlusies stalta senlatviešu pils. Bet Smiltnieku pilskalnā esot dedzinātas raganas. Pats ezers ziemā biedē ļaudis, baisi baurojot. Tiesa, troksnis rodas, ezera ledum plaisājot, bet tas pieder pie teiksmainās noskaņas.

Par teiksmotu Zebrus ezera apkārtni dēvējis rakstnieks Kārlis Leviņš, kurš savu dzimto pusi ar lielu mīlestību aprakstījis romānā “Pie teiksmotā ezera”.

Zebrus ezera gleznaino apkārtni pētījis jau Augusts Bīlenšteins. Ļaudis viņam stāstījuši par lielajiem kokiem Elku kalnā. Priedes bijis jāzāgē pušu gan garumā, gan platumā, liepām žuburus ne saskaitīt, bet vērtīga ozolu audze saglabājusies vēl mūsdienās.

Krāšņā ainava, avotu purvi, purvaini meži, aizsargājamas putnu un sīkspārņu sugas – tā ir īstā vieta atpūtai un dabas baudīšanai.

Ideāla atpūta

Kopš 2000. gada Zebrus ezeru apsaimnieko AS "Latvijas valsts meži". Austrumu krastā atrodas LVM izveidots atpūtas komplekss, kurā ietilpst laivu bāze ar 16 laivām un ūdensvelosipēdu, septiņas makšķernieku mājiņas atpūtai, vietas romantiskai vakarēšanai pie ugunsкура, kur var vāriēt pašu noķertu zivju zupu, nojumes ar galdiem un soliēm. Ir smilšaina peldvieta, skatu tornis putnu un mākoņu vērošanai, volejbola un basketbola laukums aktīvai atpūtai, šūpoles mazajiem, automašīnu stāvvietas.

Šī ir ideāla vieta atpūtai visai ģimenei. Kamēr makšķernieki laivā ezerā mēģina izvilkt rekordzandartu, romantiskākie var uzkāpt 30 m augstajā Ezerlūķu pilskalnā vai Elku kalnā izbaudīt svētvietai raksturīgo mieru, aplūkot daudzžuburu liepas un orhideju dzimtas puķes, jaunieši – sarīkot volejbola mačus, peldēties, braukāt ar ūdensvelosipēdu. Starp citu, arī velosipēdistu iecienīts maršruts ved gar Zebrus ezeru. Zebrus ezera krasts piemērots arī lielu sporta un atpūtas pasākumu organizēšanai. Ja rodas kādas problēmas, tās atrisinās pieredzējušie ezera uzraugi.

"Latvijas valsts meži" ik gadu atjauno zivju mazuļu populāciju ezerā. Katru gadu ezerā tiek ielaisti 185 tūkstoši līdaku kāpuru un 500 kg ataudzēto līdaku mazuļu, kas jau būs izauguši par prāvām zivīm. Tomēr īpaša vērtība tiek veltīta zandartiem, kuriem ļoti patīk Zebrus ezers. Pēdējos piecos gados ezera iemītņieku skaits papildināts ar 8 tūkstošiem vienasaras zandartu. Taču nav aizmirstas arī citas zivis, piemēram, nesēn ezerā tika ielaisti zušu mazuļi no Lielbritānijas.

Makšķernieku ievērtībai: zandartu makšķerēšana atļauta tikai no 1. jūnija!

Zebrus ezera apkārtnē ir putnu vērotāju paradīze, taču dabas lieguma noteikumi liek tos arī saudzēt. Piemēram, no ledus kušanas līdz 30. jūnijam aizliegta laivu un cilvēku uzturēšanās Zebrus ezera rietumu krastā un ezerā 30 m no niedrēm un augāja malas.

- * Latvijā ir 2256 ezeri, kas lielāki par 1 ha, bet to, kuru lielums pārsniedz 1000 ha (10 km²), ir sešpadsmit.
- * Lielaucēs, Zebrus, Gulbju ezeru, Kaņieri un Tērvetes ūdenskrātuvi apsaimnieko AS "Latvijas valsts meži". Daudzu mazu ezeriņu krastos atrodamas LVM iekārtotas atpūtas vietas.

A close-up photograph of purple heather flowers in bloom, with green foliage in the background. The flowers are arranged in dense, upright spikes. The lighting is bright, highlighting the texture of the petals and the green leaves.

Spāre pie Gulbju ezera

Atrašanās vieta

"Dumbri"

Ģibuļu pagasts, Talsu novads

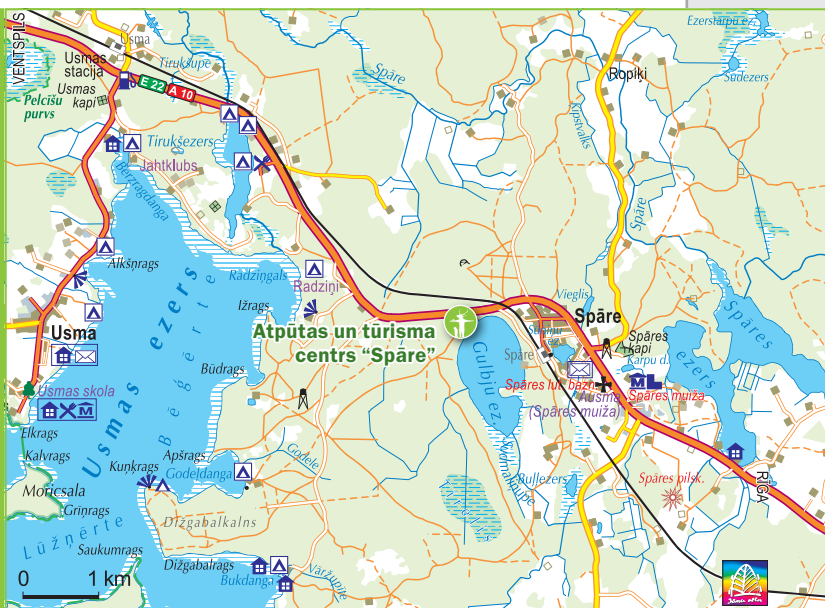
Rīga – 140 km

Talsi – 25 km

Gulbju ezers

Platība – 115,5 ha,

vidējais dziļums – 1,5 m

Aktīvai atpūtai un romantikai

Ja rodas vēlēšanās noslēpties no pilsētas burzmas, baudot mierīgu, patīkamu un ērtu atpūtu pie dabas, tad jādodas uz atpūtas un tūrisma centru "Spāre" pie Gulbju ezera.

"Spārei" ir vairākas priekšrocības: skaista, klusa vieta, ērta satiksme, te iespējams atpūsties divvientu- lībā, kopā ar kuplu ģimeni vai draugu pulku, uzcelt teltis vai izmantot kempinga priekšrocības. Lielajā mājā ir gan pirts, gan lielāka telpa semināriem vai svinēšanai, te ērti istabās ar skatu uz ezeru var pārnakšņot septiņi viesi. Bet varat izvēlēties kādu no četrām ģimenes mājām – vienvietu vai divvietu mājiņu.

Tūrisma un atpūtas centrs "Spāre", tālrunis 26669099

Konferenču kamīnzālē ezera krastā var sarīkot semināru vai kādu citu pasākumu 30–40 personām, sildīties pie kamīna vai vienkārši lūkoties uz mūžam mainīgo ezeru.

Te var rīkot kāzas, seminārus, ballītes vai pikniku, ezerā var peldēties vai makšķerēt, mežā – sēņot un ogot, braukt ar velosipēdiem pa īpaši izveidotiem veloceliņiem, cauri melleņu paradīzei aizstaigāt līdz skatu tornim, no kura paveras pasakains skats uz Usmas ezeru un leģendāro Moricsalu.

Gulbju ezers

Gulbītis, kā to mīļi sauc vietējie, nav no lielajiem ezeriem. Vēl nesen makšķernieku aprindās valdīja uzskats, ka Gulbju ezerā zivju nav, bet pēdējā laikā pat lielākajiem skeptiķiem nācies domas mainīt, jo divus un trīs kilogramus smagas zaļsvārces makšķernieku lomos te vairs nav retums, pagājušā gada beigās tika izvilka pat 11 kg smaga līdaka. Ezerā dzīvo arī raudas, līņi, asari u. c. zivis. Katru gadu ezerā tiek ielaisti 50 tūkstoši zivju mazuļu. Krastā aug niedres, grīšļi, vilkvālītes, purva cūkauši, hāras, elši, doņi, kosas, tomēr krasti ir pieejami peldēšanai un makšķerēšanai.

Makšķernieku ievēribai – makšķerēšana no laivas Gulbju ezerā (tāpat kā citos LVM apsaimniekotajos ezeros, izņemot Tērvetes ūdenskrātuvi) atļauta jau no 1. maija.

Lielajos Ventspils puses mežos dzīvo daudz medījamo zvēru, krietns skaits no nomedītajiem guvuši godalgas un uzskatāmi par labām trofejām. Mednieki to zina, tāpēc bieži par bāzes un atpūtas vietu izvēlas stratēģiski izdevīgo “Spāri” pie Gulbju ezera.

Muižas, parki un dižkoki

Ģibuļu pagastā ir divas lielas apdzīvotas vietas – Pastende un Spāre.

Pastendē

Pastendes muižas ēku komplekss labi saglabāts līdz pat mūsu dienām, tāpat arī skaistais parks un dīķi. Pastendes parkā aug vairāki dižkoki, kas stādīti vēl muižas laikos, piemēram, 5,88 m resnais ozols, vīksna (apkārtmērs 3,89 m). Arī tuvējā apkārtnē aug vairāki dižkoki. Cīruļu kapsētā atrodas lielā latviešu tautas pasaku un teiku krājēja Anša Lerha-Puškaiša (1859 – 1903) vecāku un dzimtas piederīgo kapu vieta.

Spārē

Otra lielākā apdzīvotā vieta pagastā ir Spāre. Ciemats veidojies no 1888. līdz 1910. gadam pie dzelzceļa. Spāres centrā atrodas muižas komplekss un viens no skaistākajiem parkiem Kurzemē, kurā aug 17 svešzemju koku un krūmu sugas, to skaitā arī kļava 3,5 m apkārtmērā un 4,2 m resns osis.

Spāres evaņģēliski luteriskā baznīca, kas savu īpatnējo būvapjomu ar neraksturīgo astonstūru plānojumu bez zvanu torņa ieguva 1747. gadā, ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis.

Pie Usmas ezera

Gulbju ezeram ir liels un varens kaimiņš – Usmas ezers ar populāro Moricsalu. Braucot pa ceļu, iznāks 7 km, bet kājām cauri mežam nebūs pat četri kilometri. Ezerā ir septiņas salas, Viskūžu sala ir lielākā Latvijā, bet Moricsala – romantiskākā, uz tās 1727. gadā slēpies rakstnieces Žoržas Sandas vecvectēvs, Kurzemes hercogistes troņa pretendents Sakšu Morics. Tā sala ieguvusi savu nosaukumu. Un vēl Moricsala ir ievērojama ar to, ka jau 1912. gadā to pasludināja par dabas rezervātu, tā ir pirmais dabas rezervāts Latvijā.

Pāris kilometru gara meža taka aizvedīs pie LVM uzbūvētā skatu torņa Ūdrukalnā, no kura var saskatīt varenos Kurzemes mežus, Usmas ezeru, Stendi, Mundigciem un saulainā dienā arī Talsus.

Netālu no Ventspils šosejas Stendes upes krastā pie “Vijupēm” aug resnākā priede Latvijā – Aļļu dižpriede, bet Veģupītē pie Stendes čalo 1,7 m augstais trīspakāpu ūdenskritums.

Ielūkoties Bezdzibenī

Atrašanās vieta

Kabiles pagasts,
Kuldīgas novads
Rīga – 110 km
Sabile – 16 km
Kabīle – 4,5 km

Bezdibeņa ezers

Platība – 3 ha,
vidējais dziļums – 9,8 m,
maksimālais dziļums – 12 m

Ja izdomāsi apskatīt Bezdibeņa ezeru, uzmanīgi aplūkojiet karti, lai neaizbrauktu pretējā virzienā nekā domāts, jo Latvijā ir vismaz ducis ezeru ar šādu nosaukumu. Bezdibeņa vārdu nes ezers Vaiņodes, Laidzes, Kārķu, Laidu, Grundzāles, Launkalnes pagastā, ezeriņš pie Apes, bet Raunas pagastā ir pat divi Bezdibeņi – pie Lubūža un Augšmuižnieku dīķa. Arī Druvienas Velniņu reizēm sauc par Bezdibeni. Taču šoreiz ceļš ved uz Kurzemes pusi, uz Kabīles pagastu, kur 4,5 km uz dienvidiem no Kabīles atrodas Kalnansu purva Bezdibeņa ezers.

Bezdzibenis purvā

Pie Bezdzibeņa ezera var nokļūt no autoceļa, šķērsojot meža nogabalu, kas ar līkloču takām un neparasto reljefu atgādina īpaši veidotu pastaigu parku. Vēl nesēn netālu no kapsētas auga varens baltalksnis, kas gatavojās oficiāli pievienoties dižkoku saimei, taču 2010. gada vētrainā vasara bija pēdējā šī lepna koka mūžā. Te var apbrīnot priedes un egles, zem kuru saknēm kādreiz vietējie iedzīvotāji rakuši smiltis, bet koki izturējuši, turpina augt un stingri turēties zemē, veidodami savdabīgu sakņu labirintu.

Bezdzibenis nemaz neizskatās draudīgs, tas, gluži omulīgi iekārtojies starp sūnu un zāļu purvu, nīkulīgiem purva kociņiem un leknām niedrēm, gaida savus apbrīnotājus, kuru šim ezeram nekad nav trūcis. Cilvēki no tuvas un tālas apkārtnes vienmēr ir zinājuši, ka šim purva ezeram ir ļoti mīksts un ārstniecisks ūdens.

Vietējie mēdz lepoties, ka ezers esot dziļākais Latvijā, pat 100 metru sasniedzot. Skeptiskie zinātnieki kopā ar dabas pētniekiem gribējuši to pārbaudīt un veikuši nopietnus pētījumus. Nē, tik dziļš neesot, bet dūņu slānim cauri pētnieki tomēr neesot tikuši.

Mežiniekam Aivaram Bergmanim, kurš jau sen pieskata Bezdzibeni un tā apkārtni, ir savs skaidrojums par ezera dziļumu: "Kādreiz te paklīda ulmaņlaika kartes, tajās bija atzīmēts pie Bezdzibeņa – 97 metri, bet es pieļāuju, ka tais kartēs bija komats pazudis. Tomēr 9,7 arī nav maz. Tas dziļums nemaina būtību, te Kalnānes purvā ir interesanti, ka diezgan kompaktā teritorijā ir sauszeme, mineralizēta augsne, purva saliņas, kadiķi aug purvā, kas nav bieži sastopams."

Latvijas neparastākie ezeri

- * Āraišu ezerā ir sala ar ezerpili, kuru 9.–10. gs. apdzīvoja senie latgaļi.
- * Čortoka jeb Velnezera ūdenim ir īpatnēja zilganzaļa nokrāsa, un tas ir ļoti nabadzīgs ar barības vielām. Šo 18 metrus dziļo ezeru uzskata par dzidrāko ezeru Latvijā (redzamība dziļumā – 8 metri).
- * Klaucānu un Priekulānu ezerā, kā arī Pokratas ezerā ir sastopams ezerrieksts; Pokratas ezers ir tālākā ezerrieksta ziemeļu izplatības robeža Eiropā.
- * No Linezera Allažos ūdens mēdz aizplūst pazemē (karsta ezers).
- * Ungurpils ezerā pie Alojās un Ilzes ezerā netālu no Gaiziņkalna vērojamas peldošas salas.
- * Zilonis pie Mordangas ir neparasts ūdens līmeņa svārstību dēļ. Ir ziņas, ka ezera ūdens līmenis noteiktā laika intervālā (minūtēs) svārstās par 4 cm.

Lai nesabristu kājas

Kalnansu purvs ir tipisks Latvijas purvs ar tam raksturīgiem augiem: lācenēm, brūklenēm un dzērvenēm, ar dzērvju un zosu klaigām, vaivariņu smaržu, taču tas savā klēpī lolo arī ko visai neparastu – mazu, gleznainu un romantisku purva ezeriņu – Bezdibeņa ezeru.

Raugoties purva rāvā, grūti noticēt, ka Kalnansu purvs un Bezdibeņa ezers atrodas 90 metru virs jūras līmeņa.

Un tomēr mazliet baisi ir. Vietējie te nāk Vasaras saulgriežus svinēt, vainagi koku zaros vēl ilgi atceras tās nakts burvību. Esot arī raganas redzētas...

Lai ezera un purva apskati padarītu ērtāku un drošāku, apkārt ūdenim izveidota 670 metru gara laipa. Turklāt šī ir īpaša laipa – plata un ērta, lai pa to varētu braukt ar bērnu ratiņiem un pārvietoties ratiņkrēslā. Padomāts arī par to, lai būtu īsti droši – platās laipas malās piesistas līstītes, tad ratu riteņi nevarēs ieslīdēt purvā.

Takas veidotāji ir domājuši ne tikai par ērtībām, bet arī par to, lai tā izskatītos romantiska un gleznaina. Dēļu laipa apmet slaidu loku ap mazu purva bērziņu, tad pietuvojas priedītei puišeļa augumā un sirmmāmiņas vecumā, aizvijas gar dzērvenāju lauku un, pēdējo gleznaino loku vaivariņu pudurim apmetusi, pazūd mežā, lai pēc nepilna puskilometra atkal nonāktu pie lielā ceļa.

Salas ezera krastā

Atrašanās vieta

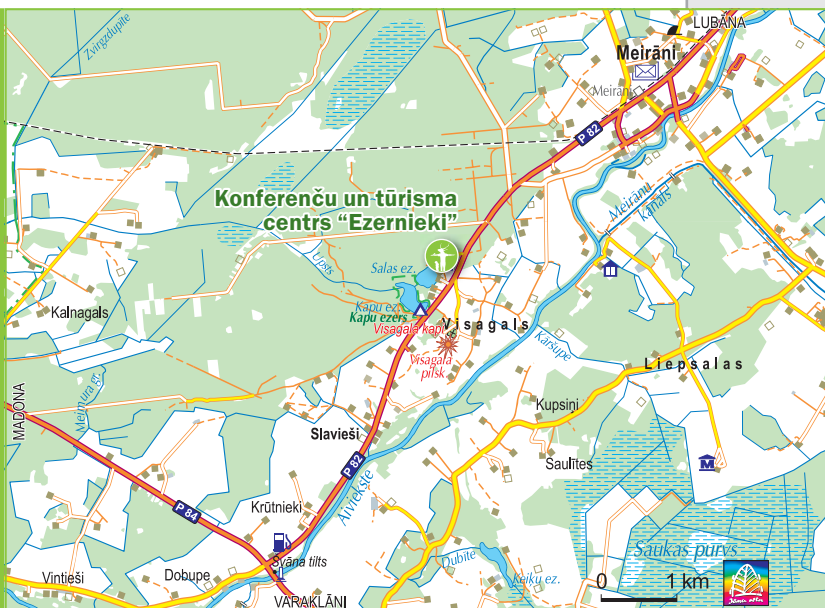

"Ezernieki"

Indrānu pagasts, Lubānas novads
Rīga – 200 km
Madona – 30 km
Lubāna – 20 km

Salas ezers

Platība 8,1 ha,
maksimālais dziļums 3,2 m

"Ezernieki" atrodas Salas ezera krastā. Blakus Salas ezeram ar apaļo, gleznaino saliņu vidū dabas lieguma "Kapu ezers" teritorijā atrodas Kapu ezers, tuvākajā apkārtnē saukts arī par Kāpu, bet visbiežāk par Visagala ezeru, starp citu, tā mēdz saukt visu šo pusi un dažkārt arī Salas ezeru.

Atpūta visiem

Konferenču un tūrisma centrs "Ezernieki" piedāvā atpūtas iespējas ļoti plašam cilvēku lokam. Kļūstaj, meža ieskaustajā, no pilsētas burzmas noslēgtajā vietā vasarā var peldēties, sauļoties, vizināties ar laivām, ūdensvelosipēdiem vai parastiem velosipēdiem, vērot dabu, putnus, dzīvniekus, makšķerēt, medīt, izkarsēties pirtī, pasēdēt pie kamīna, pārnakšņot kādā no trīsstāvu ēkas labiekārtotajām istabām vai blakus esošajā ģimenes mājā.

Viesu namā, pa kura logiem pavaras romantisks skats uz ezeru, iespējams sarīkot seminārus, kāzas vai vienkārši dzimšanas dienas ballītes. Plašums un vienlaikus romantiski stūrīši padara šo vietu par ballei piemērotu.

Plašā, labiekārtotā apkārtnē ir īsti piemērota lielu sporta spēļu rīkošanai. Piebraucamie ceļi ar auto-stāvvietu, meža ielokā noslēpta vieta krietnai apgaismotai telšu pilsētiņai, modernas dušas un tualetes telpas, trīs volejbola laukumi un basketbola grozi strībtolam, divi futbola laukumi, zaļa pļava, smilšaina pludmale ar piecām laipām peldētāju ērtībām, dzidrs ūdens ezerā, trīs laivas un ūdensvelosipēds – tas viss rosina aktīvi atpūsties.

Dabas vērotājiem dota iespēja dabas lieguma teritorijā atrast gludsporu ezereņu un lobēliju audzes, šaurlapu un zālainās ežgalvītes vai gluži vienkārši pastaigāties pa gleznaino priežu un jauktu koku mežu.

Visagalā agrāk bijusi augstākā tiesa. Tur nākuši tiesāties no tāliem apvidiem. Kad citur kādu notiesājuši, tad varējis vēl Visagalā pārsūdzēt. Visagala tiesas spriedumu vairs nevarējis pārsūdzēt, jo te bijis visām tiesām gals – Visagals.

Kalpaka un Zābera dzimtajā pusē

Tepat blakus “Ezerniekiem” Visagala kapos apglabāts Latvijas nacionālā karaspēka pirmais virspavēlnieks pulkvedis Oskars Kalpaks (1882–1919). Kapa pieminekļa autors ir tēlnieks Kārlis Zāle, kuram esam pateicīgi par Brīvības pieminekli Rīgā.

Netālu, Ošupes pagastā “Liepsalās”, atrodas brīvdabas piemiņas memoriāls O. Kalpakam, kas veidots, atjaunojot bijušās dzimtas sētas ēkas un zīmīgākās vietas ar laukakmeņos cirstiem tekstiem.

Pusceļā starp Praulienu un Lubānu Indrānu pagasta Meirānos, šosejas malā blakus Aiviekstei atrodas operdziedātāja Jāņa Zābera (1935–1973) muzejs “Vecais ceplis”. Ievērības cienīgi ir šīspuses tilti pār Aivieksti gan Lubānā, gan Meirānos, kur noteikti jāapskata Meirānu kanāla slūžas.

Putnu vērošana pie Lubāna

Ja vien iespējams atpūtai “Ezerniekos” atvēlēt pāris dienu, jādodas uz Latvijas lielāko ezeru – Lubānu, kas dos gandarījumu pat ļoti izvēlīgiem makšķerniekiem, bet jo īpaši – putnu vērotājiem. Konferenču un tūrisma centrs “Ezernieki” piedāvā putnu vērošanas ekskursijas apkārtnē pieredzējuša putnu vērotāja Kaspara Funta vadībā. Lubāna klānos, salu niedrājos, dumbrājos, pļavās, mežos un laukos mīt daudz dažādu putnu. Īpaši interesants Lubāna mitrāju komplekss ir putnu pavasara un rudens migrācijas laikā, kad ezerā un tam blakus esošajos dīķos pulcējas tūkstošiem putnu, kā arī vasarā, kad

ezera apkārtnē ligzdo daudz retu putnu sugu. Starp citu, baltspārnu zīriņš Latvijā ligzdo tikai Lubāna apkārtnē. Melnā puskuitala, ziemeļu gulbis, purva tilbīte, trīspirkstu dzenis, lietuvainis, pļavas lija, baltirbe, jūras un klinšu ērglis, mednis, rubenis – šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl.

Ejot gar Lubānu, vajag izmantot iespēju sausām kājām brist pa purvu. To var izdarīt, izstaigājot cauri purvam pa 800 metrus garo Teirumnīku (Tīrumnieku) dabas taku, jo ceļš klāts koka laipām. Gana jauki jau ir izbaudīt purva noslēpumainās smaržas un skaņas, bet, ja vēl līdzās ir zinātājs, kurš zina pastāstīt par purvā mītošajiem zvēriem, putniem un augiem, tad pastaiga ir īsti izdevusies. Teirumnīkos saplūst trīs purvu veidi, tāpēc te allaž kaut kas zied: spilves, kasandras, andromedas, vaivariņi. Zinātājs palīdzēs saskatīt apaļlapu raseni, pūsleni un citus neparastus augus.

Mednieku atpūtai

“Ezernieki” piedāvā plašas medību iespējas. Šeit pēc veiksmīgām medībām zvēriem pilnajos Madonas pusē mežos mednieki atgūst spēkus un atpūšas istabās ar interesantajiem, liekas, tieši viņiem par godu dotajiem nosaukumiem – Mežacūka, Rubenis, Pīle, Zoss. Madonas pusē ir medījuši un “Ezerniekos” atpūtušies arī daudzi svešzemju mednieki, un solījuši braukt vēl.

Ūdensputnu medību sezonas laikā Lubāna ezerā notiek lielākās pīļu medības Latvijā.

Medījumu iespējams sagatavot un notiesāt turpat uz vietas “Ezerniekos”, šim nolūkam tur ir īpašas telpas un nojume.

Kārdinājums makšķerniekiem

Savu makšķernieka laimi var izmēģināt arī Salas ezerā, bet pieredzējušākam makšķerniekam ir kārdinājums izmest makšķeri dziļākos ūdeņos. Bezgala interesants ir ceļojums apkārt Lubāna ezeram, kad var aplūkot īpatnējo Lubānas līdzenumu, iebraukt ar laivu ezerā, bijušajā ezera palienē izveidotajos zivju dīķos, blakus esošajos kanālos un Aiviekstē, kas iztek no ezera. Kādreiz Lubānā esot ķerti milzu sami, nu tos meklē Aiviekstē. Var aplūkot Nagļu dīķus – kādreiz lielāko zivaudzētavu Baltijā, no kuras zivis vestas arī uz Maskavu.

Varbūt tomēr uz copi?

Par ezeru vilinājumu stāsta copmanis un pasaules vērotājs Edgars Zveja

Mūsdienu straujais dzīves ritms padara daudzus cilvēkus neizlēmīgus. Ko darīt brīvajā laikā? Vilina trokšņainā naktsdzīve, draugi aicina uz pikniku, arī zaļais pūķis koķeti atgādina, ka esi noguris un vari atļauties atslābināties... Prātīgi rīkosies tie, kas nodomās: varbūt tomēr uz copi? Tam seko jautājums: bet uz kuriem?

Izvēloties ūdenstilpi, manuprāt, jāpieturas pie principa: kur ir saimnieks, tur ir kārtība krastā un zivis ezerā. Latvijā nemaz nav tik daudz ezeru, pie kuriem būtu laivu bāze, regulāra uzraudzība, kā arī garantēta zivju papildināšana. Šie faktori ir noteicošie, lai cilvēks veltī neiztērētu laiku un līdzekļus, bet gan gūtu gandarījumu no atpūtas un, iespējams, tiktu pie laba loma. Bieži tiem, kas uzdod jautājumu, kur braukt copēt, iesaku apmeklēt www.mammadaba.lv, tur ir atrodams vesels ezeru saraksts, kuri atbilst iepriekš minētajām prasībām un ir viegli sasniedzami. Arī pats periodiski apmeklēju kādu no šiem ezeriem. Ja spīnējat asarus un līdakas, tad uz Kaļiņi, Gulbi vai Lielauces ezeru, ja gribas pacīnīties ar zandartiem, tad, nenoliedzami, uz Zebru. Dīvainākais ir tas, ka, atbraucot vienu reizi, uz šejieni gribas atgriezties vēl un vēl – ne jau milzīgo lomu dēļ (to neviens nespēj garantēt), bet gan lai pabeigtu iesākto. Pirmajās reizēs tiek meklētas vietas un vajadzīgie māneklī, bet gandrīz katru reizi ir iespēja pārlicināties, ka zivis te ir un nebūt ne mazas. Vai nu pārplēsta aukla, vai nokosts vobleris rada nepabeigtības sajūtu, kas neliek mieru un aicina atgriezties.

Katra nākamā reize dod jaunas zināšanas, kuras rodas ne tikai no prakses, bet arī kontaktējoties ar vietējiem matadoriem.

Reiz pavasarī, kad Zebrus ezeru vēl klāja ledus, nolēmu izmēģināt laimi un paķert zandartus ar ziemas bļitku. Nezinot, kādus māneklus lieto Zebrū, paņēmu līdzī visu arsenālu. Staigājot pa ledu un meklējot vajadzīgās vietas, konstatēju, ka šajā ezerā ķer ne tikai zandartus, bet arī lielus plaužus, par ko liecināja copmaņu pulciņš, kuri bija apsēduši kādu ezera bedri. Uzzinājuši, ka gribu noķert zandartu, norādīja man uz upes ietekas pusi, kur es satikšot vietējo speciālistu Vaņu, kurš šeit copē gandrīz katru dienu un pats gatavo bļitkas.

Vaņa izrādījās visai runīgs vīrs un bez kavēšanās sāka man stāstīt par vietējo zandartu rakstura īpatnībām, kuras, izrādās, ir visai atšķirīgas no man zināmajām. Cituviet ātrais un plēsīgais zandarts Zebrū ir lēns un uzmanīgs. Manas smagās bļitkas izrādījās nederīgas šim ezeram, jo pārāk strauji grima. Vidējais dziļums nedaudz virs metra prasīja ko vieglāku un ilgāk planējošu. Vaņa man parādīja pilnu kastī ar paštaisītiem māneklīem, kuri bija ne tikai viegli kā spalvas, bet arī kombinēti no dažādiem metāliem, ar izurbtiem caurumiem un citiem uzlabojumiem. Izrādās, ka man jau ir bijušas vairākas zandarta copes, kuras es uztvēru kā bļitkas vieglu aizķeršanos aiz zāles – tā te dažu dienu ņem šis plēsējs. Vaņa mani uztrenēja ne tikai teorētiski, bet arī fiziski, jo, pēc viņa pārlicības, zandartus var noķert, tikai meklējot un maksimāli daudz urbnot āliņģus. Tā nu es staigāju ar Vaņu pa Zebru, borējot simtiem caurumu, līdz sagaidīju brīdi, kad kādā āliņģī bļitka atkal it kā viegli aizķērās aiz zāles, bet šoreiz es drošības pēc aši piecirtu un sajutu spēcīgu pretestību. Tas bija Zebrus zandarts.

Tuvojās vakars, diena šķita izdevusies, un noķertā zivs radīja apmierinātības sajūtu, līdz Vaņa atvadoties man pajautāja, vai es zinu, kā ķer Zebrus zandartus vasarā ar spīnēšanu vai dzīvo zivtīņu? Es atkal sajutu vēlmi uz šejieni atgriezties...

Īsta atpūta dabā – nāc!

Tērvetes dabas parks

Tērvetes pagasts, Tērvetes novads, LV-3730
Tālrunis 63726212

Tērvetes ūdenskrātuve

Tērvetes pagasts, Tērvetes novads, LV-3730
Tālrunis 26115333

Pokaiņu mežs

"Ezernieki", Indrānu pagasts, Lubānas novads, LV-4827
Tālruņi 26671421, 27840643, 26666090

Lielauces ezera laivu bāze

Lielauces pagasts, Auces novads, LV-3723
Tālrunis 26556771

Vijciema čiekurkalte

Bikstu pagasts, Dobeles novads, LV-3713
Tālrunis 29252368

Kaņiera ezers

Lapmežciema pagasts, Engures novads, LV-3118
Tālrunis 29253514

Kalsnavas arborētums

Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas novads, LV-4860
Tālruņi 64826568, 29233063, 27841099

Jaunmoku pils

Tumes pagasts, Tukuma novads, LV-3139
Tālruņi 26187442, 63107125

www.mammadaba.lv

Dzīvo Latvijas valsts mežos